

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
10 päivänä marraskuuta 2005 *

Asiassa C-29/04,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyyssveloitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 28.1.2004,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään K. Wiedner, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Itävallan tasavalta, asiamiehenään M. Fruhmann,

vastajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit K. Schieman (esittelevä tuomari), J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts ja M. Ilešič,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.4.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteessaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, ettei Itävallan tasavalta ole noudattanut julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY (EYVL L 209, s. 1) mukaisia velvoitteita, koska Mödlingin kaupungin tekemä, jätteistä huolehtimista koskeva sopimus on tehty noudattamatta kyseisen direktiivin 8 artiklassa, 11 artiklan 1 kohdassa ja 15 artiklan 2 kohdassa säädettyjä menettelyä ja julkistamista koskevia sääntöjä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin 92/50 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

a) '*julkisia palveluhankintoja koskevilla sopimuksilla*' tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty palvelujen suorittajan ja hankintaviranomaisen kesken — —

— —

b) '*hankintaviranomaisilla*' tarkoitetaan valtiota, alueellisia tai paikallisia viranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia, yhden tai useamman edellä tarkoitetun viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä.

— —

c) '*palvelujen suorittajalla*' tarkoitetaan palveluja suorittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä julkisoikeudelliset laitokset mukaan luettuina — —

d) '*avoimilla menettelyillä*' tarkoitetaan kansallisia menettelyjä, joissa kaikki halukkaat palvelujen suorittajat voivat jättää tarjouksia;

- e) *'rajoitetuilla menettelyillä'* tarkoitetaan kansallisia menettelyjä, joissa vain hankintaviranomaisen kutsumat palvelujen suorittajat voivat jättää tarjouksia;
- f) *'neuvottelumenettelyillä'* tarkoitetaan kansallisia menettelyjä, joissa hankintaviranomaiset ottavat yhteyttä valitsemiinsa palvelujen suorittajiin ja niistä yhden tai useamman kanssa neuvottelevat sopimuksen ehdoista.

— —”

3 Kyseisen direktiivin 8 artiklassa todetaan seuraavaa:

”Liitteessä I A lueteltuja palveluja koskevat sopimukset on tehtävä III–VI osaston säännösten mukaisesti.”

4 Saman direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Hankintaviranomaisten on julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia tehdessään noudatettava 1 artiklan d, e ja f alakohdassa säädettyjä, tähän direktiiviin mukautettuja menettelyjä.”

5 Direktiivin 92/50 15 artiklan 2 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Hankintaviranomaisten, jotka haluavat tehdä julkista palveluhankintaa koskevan sopimuksen noudattaen avointa tai rajoitettua menettelyä taikka 11 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa noudattaen neuvottelumenettelyä, on julkaistava aiettaan koskeva ilmoitus.”

Tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

6 Mödlingin kaupunki päätti 21.5.1999 pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa perustaa oikeudellisesti riippumattoman elimen täyttämään niitä tehtäviä, joita kaupungille kuuluu vuoden 1992 Niederösterreichisches Abfallwirtschaftsgesetzin (Ala-Itävallan osavaltion jätehuoltolaki; Landesgesetzblatt 8240) nojalla, ja muun muassa tarjoamaan palveluja ekologisen jätehuollon alalla ja suorittamaan siihen liittyviä liiketoimia erityisesti jätteistä huolehtimisen alalla.

7 Näin ollen 16.6.1999 laadittiin Stadtgemeinde Mödling AbfallwirtschaftsgmbH -nimisen yhtiön (jäljempänä Abfall-yhtiö) — jonka yhtiöpääoman Mödlingin kaupunki omisti kokonaan — perustamiskirja. Mödlingin kaupunginvaltuusto päätti 25.6.1999 antaa jätehuollon yksinoikeudella Abfall-yhtiön tehtäväksi kunnan alueella.

8 Toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella, joka tehtiin 15.9.1999 ja taannehtivasti siten, että sen katsottiin olevan voimassa 1.7.1999 alkaen, Mödlingin kaupunki antoi yksinoikeudella Abfall-yhtiön tehtäväksi jätteidensä keräämisen ja käsittelyn.

Kyseiseen sopimukseen sisältyi määräys korvauksen määrästä, eli sellainen kiinteämääräinen korvaus jätelaatikkoa tai -säiliötä kohti, joka Mödlingin kaupungin oli maksettava Abfall-yhtiölle.

- 9 Mödlingin kaupunginvaltuusto päätti 1.10.1999 pitämässään kokouksessa luovuttaa 49 prosenttia Abfall-yhtiön osuuksista Saubermacher Dienstleistungs-Aktiengesellschaft -nimiselle yhtiölle (jäljempänä Saubermacher-yhtiö). Kyseisen kokouksen kokouspöytäkirjan mukaan 25.6.1999 tehdyn päätöksen jälkeen oli järjestetty useita haastatteluita sellaisten yhtiöiden edustajien kanssa, jotka olivat kiinnostuneita luomaan kumppanuussuhteen Abfall-yhtiön liiketoiminnan alalla, ja muun muassa Saubermacher-yhtiön edustajien kanssa.
- 10 Abfall-yhtiön perustamiskirjaa muutettiin 6.10.1999 siten, että yhtiökokous sai oikeuden tehdä suurimman osan päätöksistä yksinkertaisella enemmistöllä ja että päätösvaltaisuuden rajaksi vahvistettiin 51 prosenttia yhtiöpääomasta. Samassa yhteydessä päätettiin myös, että kyseisen yhtiön sisäisestä ja ulkoisesta edustamisesta huolehtisi vähintään kaksi liikkeenjohdosta vastaavaa, joista kummankin nimeäisi yksi yhtiömies, ja joilla yhdessä olisi nimenkirjoitusoikeus.
- 11 Edellä mainittujen osuuksien luovutus toteutettiin tosiasiallisesti 13.10.1999. Abfall-yhtiö käynnisti operatiivisen toimintansa kuitenkin vasta 1.12.1999, eli ajankohtana, jona Saubermacher-yhtiö omisti jo osan kyseisen yhtiön osuuksista.
- 12 Abfall-yhtiö harjoitti 1.12.1999–31.3.2000 toimintaansa yksinomaan Mödlingin kaupungin lukuun. Tämän jälkeen ja kun käyttöön otettiin siirtokeskus, kyseinen yhtiö on suorittanut palveluja myös kolmansille osapuolille, pääasiassa alueen muille kunnille.

- 13 Lähetettyään Itävallan tasavallalle ensin virallisen huomautuksen, jossa sitä kehoitettiin esittämään huomautuksensa, komissio lähetti 2.4.2003 perustellun lausunnon, jossa se totesi, että direktiivin 92/50 säännöksiä oli rikottu sillä perusteella, ettei Mödlingin kaupunki ollut ryhtynyt tarjouskilpailumenettelyyn kyseisen jätteistä huolehtimista koskevan sopimuksen tekemiseksi huolimatta siitä, että mainittua sopimusta oli pidettävä kyseisessä direktiivissä tarkoitettuna julkista hankintaa koskevana sopimuksena.
- 14 Itävallan tasavalta väitti mainittuun perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa, ettei kyseisen sopimuksen tekeminen Abfall-yhtiön kanssa kuulu julkisia hankintoja koskevien direktiivien soveltamisalaan sen takia, että kyse oli Mödlingin kaupungin ja Abfall-yhtiön välisestä sisäisestä liiketoimesta.
- 15 Koska komissio ei ollut tyytyväinen saamaansa vastaukseen, se päätti nostaa käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Asianosaisten lausumat

- 16 Komissio väittää, että koska direktiivin 92/50 soveltamisedellytykset täyttyvät, kyseisen direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa määritellyt menettelysäännöt ja direktiivin 15 artiklan 2 kohdassa olevat julkistamista koskevat säännöt ovat täysimääräisesti sovellettavissa.
- 17 Komissio toteaa, että toisin kuin Itävallan hallitus on väittänyt oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, mikään ei osoita sitä, että Mödlingin kaupungin ja Abfall-

yhtiön välillä olisi keskinäinen suhde. Komissio viittaa tältä osin asiassa C-107/98, Teckal, 18.11.1999 annettuun tuomioon (Kok. 1999, s. I-8121, 50 kohta), jossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että tarjouskilpailun järjestäminen ei ole pakollista silloin, kun julkinen viranomaisena, joka on hankintaviranomaisena, valvoo kyseistä erillistä oikeushenkilöä samalla tavoin kuin se valvoo omia toimipaikkojaan ja joissa tämä oikeushenkilö harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavien viranomaisen tai viranomaisten kanssa.

- 18 Komissio väittää, että vaikka mainittu tuomio on annettu julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimustentekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/36/ETY (EYVL L 199, s. 1) 1 artiklan a alakohdan osalta, yhteisöjen tuomioistuimen omaksumaa kantaa voidaan soveltaa kaikkiin julkisiin hankintoihin yhteisön direktiiveihin. Komissio vetoaa edellä mainitussa asiassa Teckal annettuun tuomioon tukeakseen väitettään siitä, että julkisia hankintoja koskevia direktiivejä ollaan soveltamatta ainoastaan siinä tapauksessa, että hankintaviranomaisella on rajaton valvontavalta palvelun suorittajaan nähden. Silloin, kun yksityinen yritys omistaa osuuksia palvelut suorittavassa yhtiössä, komission mukaan on oletettava, ettei hankintaviranomaisella voi valvoa kyseistä yhtiötä "samalla tavoin kuin se valvoo omia toimipaikkojaan" kyseisessä tuomiossa tarkoitetulla tavalla. Yksityisen yrityksen vähemmistöosakkuuskin riittää näin ollen komission mukaan sulkemaan pois sen, että kyseessä voisi olla sisäinen liiketoimi.
- 19 Komissio huomauttaa lopuksi, että käsiteltävänä olevassa asiassa Saubermacher-yhtiön vähemmistöosakkuus merkitsee sitä, että kyseisellä yhtiöllä on veto-oikeuksia ja valta nimetä toinen kahdesta liikkeenjohdosta vastaavasta henkilöstä, joilla on yhtäläiset oikeudet, mikä sulkee pois sen, että Mödlingin kaupunki voisi valvoa Abfall-yhtiötä samalla tavoin kuin se valvoo omia toimipaikkojaan.
- 20 Itävallan hallitus puolustautuu ensinnäkin riitauttamalla komission kanteen tutkittavaksi ottamisen.

- 21 Itävallan hallitus toteaa, että Abfall-yhtiön perustaminen, jätteistä huolehtimista koskevan sopimuksen tekeminen ja osuuksien luovuttaminen ovat kolme erillistä toimenpidettä, joita ei olisi tullut tarkastella direktiivin 92/50 säännösten kannalta, vaan suoraan EY:n perustamissopimuksen määräysten kannalta. Mainitun hallituksen mukaan kyseisen direktiivin rikkomisesta voi näin ollen olla kyse ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseisistä toimenpiteistä olisi päätetty direktiivin 92/50 soveltamisen kiertämiseksi tai että kyseisten osuuksien luovuttaminen voisi antaa aihetta sellaiselle toimelle, joka kuuluu julkisia hankintoja koskevia sopimuksia koskevien säännösten soveltamisalaan.
- 22 Itävallan hallitus toteaa, ettei komissio ole kuitenkaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn kuluessa esittänyt yhtäkään edellä mainittuja tapauksia koskevaa huomautusta. Komissio ei ole oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä eikä kannekirjelmässä rajannut kanteen kohdetta eikä myöskään osoittanut, että kyseinen sopimus olisi tehty direktiivin 92/50 vastaisesti, taikka esittänyt niitä syitä, joiden perusteella se katsoo, että sisäisen liiketoimen olemassaolo on kyseessä olevan asian kannalta olennainen seikka.
- 23 Asian aineellisen puolen osalta Itävallan hallitus arvostelee komissiota siitä, ettei tämä ole ottanut huomioon sitä, että silloin, kun Abfall-yhtiön kanssa tehtiin jätteistä huolehtimista koskeva sopimus, Mödlingin kaupunki omisti kaikki kyseisen yhtiön osuudet. Koska kyse oli näin ollen sisäisestä liiketoimesta, tarjouskilpailua ei edellytetty.
- 24 Itävallan hallitus toteaa lisäksi, että edellä mainitussa asiassa Teckal annetussa tuomiossa tarkoitettu käsite ”valvoa samalla tavoin kuin se valvoo omia toimipaikkojaan” ei merkitse tällaisen valvonnan kanssa samanlaista valvontaa vaan tällaiseen valvontaan verrattavissa olevaa valvontaa. Kyseisen hallituksen mukaan Mödlingin kaupunki on sen jälkeenkin, kun se on luovuttanut 49 prosenttia Abfall-yhtiön osuuksista, säilyttänyt tällaisen valvontavallan.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

Tutkittavaksi ottaminen

- 25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoituksena on antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle yhtäältä tilaisuus täyttää yhteisön oikeuden mukaiset velvoitteensa ja toisaalta tilaisuus puolustautua asianmukaisesti komission esittämiä väitteitä vastaan (ks. mm. asia C-152/98, komissio v. Alankomaat, tuomio 10.5.2001, Kok. 2001, s. I-3463, 23 kohta ja asia C-439/99, komissio v. Italia, tuomio 15.1.2002, Kok. 2002, s. I-305, 10 kohta).
- 26 Tästä seuraa ensinnäkin se, että EY 226 artiklan nojalla nostetun kanteen kohde rajataan kyseisessä määräyksessä tarkoitettussa oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä ja että kanteen on näin ollen perustuttava samoihin väitteisiin kuin perusteltu lausunto. Siltä osin kuin väitettä ei ole esitetty perustellussa lausunnossa, sitä ei voida ottaa tutkittavaksi yhteisöjen tuomioistuimessa käytävässä oikeudenkäynnissä (ks. mm. em. asia komissio v. Italia, tuomion 11 kohta).
- 27 Toiseksi on todettava, että perustellussa lausunnossa on mainittava johdonmukaisesti ja yksityiskohtaisesti ne syyt, joiden vuoksi komissio on päätenyt katsomaan, että asianomainen jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta jotakin perustamissopimuksen mukaista velvoitettaan (ks. mm. asia C-207/96, komissio v. Italia, tuomio 4.12.1997, Kok. 1997, s. I-6869, 18 kohta ja em. asia komissio v. Italia, tuomio 15.1.2002, 12 kohta).
- 28 Käsiteltävänä olevan asian osalta on todettava, että komissio on perustellun lausuntonsa 16 kohdassa ja virallisen huomautuksensa 13 kohdassa väittänyt, että

tapahtumien ajallinen kulku alkaen Mödlingin kaupunginvaltuuston päätöksestä antaa kyseisen kunnan jätehuolto yksinoikeudella Abfall-yhtiön tehtäväksi, siihen asti, kun 49 prosenttia kyseisen yhtiön osuuksista luovutettiin Saubermacher-yhtiölle, osoitti, että se ajanjakso, jona Mödlingin kaupunki omisti 100 prosenttia Abfall-yhtiön osuuksista, oli todellisuudessa ainoastaan välivaihe, jota seurasi se, että yksityisestä yrityksestä tuli kyseisen yhtiön osakas. Komissio on näin ollen selvästi ilmoittanut oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kuluessa vastustavansa Mödlingin kaupungin näkemystä siitä, että kyse oli kolmesta erillisestä liiketoimesta.

- 29 Komissio on näin ollen esittänyt johdonmukaisesti ja yksityiskohtaisesti ne syyt, joiden perusteella se katsoo, että — koska direktiivin 92/50 säännöksiä oli sovellettava — sen sopimuksen tekemistä, jolla Abfall-yhtiölle annettiin yksinoikeudella hoidettavaksi Mödlingin kaupungin jätteiden kerääminen ja niistä huolehtiminen, ei voinut pitää sisäisenä liiketoimena ja että siitä olisi pitänyt järjestää julkinen tarjouskilpailumenettely.
- 30 Näin ollen on todettava, että kanteen kohde oli selvästi rajattu ja että Itävallan hallituksen tekemä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Asian aineellinen arviointi

- 31 Komissio arvostelee käsiteltävänä olevassa asiassa Itävallan viranomaisia siitä, että ne ovat sallineet kunnan tekemän julkista palveluhankintaa koskevan sopimuksen sellaisen yhtiön kanssa, joka on kyseiseen julkisyhteisöön nähden oikeudellisesti erillinen ja josta 49 prosenttia omistaa yksityinen yhtiö, noudattamatta direktiivissä 92/50 säädettyä julkista tarjouskilpailumenettelyä.

- 32 Aluksi on todettava, että kyseisen direktiivin soveltamisen edellytykset täyttyivät käsiteltävänä olevassa asiassa. Mödlingin kaupunkia, joka on alueellinen julkisyhteisö, pidetään nimittäin direktiivin 92/50 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna "hankintaviranomaisena", joka on tehnyt vastikkeellisen sopimuksen Abfall-yhtiön, joka saman direktiivin 1 artiklan c alakohdassa tarkoitettu "palvelun suorittaja", kanssa. Jätteiden keräämiseen ja niiden käsittelyyn liittyvät palvelut ovat kyseisen direktiivin 8 artiklassa ja liitteessä I A tarkoitettuja palveluja. Komissio on lisäksi todennut — Itävallan hallituksen sitä riitauttamatta — että direktiivin 92/50 7 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna 13.10.1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/52/EY (EYVL L 328, s. 1), tarkoitettu sopimuksen kynnyсарvo ylittyi käsiteltävänä olevassa asiassa.
- 33 Kyseisiä palveluja koskeva sopimus voitiin direktiivin 92/50 8 artiklan mukaan tehdä ainoastaan noudattaen kyseisen direktiivin III–VI osaston säännöksiä ja erityisesti direktiivin 11 artiklaa ja 15 artiklan 2 kohtaa. Viimeksi mainitun säännöksen nojalla hankintaviranomaisen oli julkaistava hankintaa koskeva ilmoitus.
- 34 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä on todettu, ettei tarjouskilpailun järjestäminen ole pakollista silloinkaan, kun toinen sopimuspuoli on hankintaviranomaiseen nähden oikeudellisesti erillinen henkilö, niissä tapauksissa, joissa julkinen viranomainen, joka on hankintaviranomainen, valvoo kyseistä erillistä oikeushenkilöä samalla tavoin kuin se valvoo omia toimipaikkojaan ja joissa tämä oikeushenkilö harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavien viranomaisten kanssa. (em. asia Teckal, tuomion 50 kohta ja asia C-26/03, Stadt Halle ja RPL Lochau, tuomio 11.1.2005, Kok. 2005, s. I-1, 49 kohta).
- 35 Itävallan hallitus väittää, että nimenomaan tästä oli kyse käsiteltävänä olevassa asiassa, joten ei ollut tarpeen noudattaa direktiivissä 92/50 säädetyjä julkisia palveluhankintoja koskevia menettelyjä.

36 Kyseinen hallitus väittää ensinnäkin, ettei Abfall-yhtiön kanssa tehdyn jätteistä huolehtimista koskevan sopimuksen, joka tehtiin silloin, kun Mödlingin kaupunki vielä omisti kyseisen yhtiön osuudet kokonaisuudessaan, tekemisen perusteena ollut perustaa suhdetta kahden toisiinsa nähden riippumattoman oikeushenkilön välille, koska kyseinen alueellinen julkisyhteisö saattoi valvoa Abfall-yhtiötä samalla tavalla kuin se valvoi omia toimipaikkojaan. Kyseinen sopimus ei Itävallan hallituksen mukaan näin ollen kuulu direktiivin 92/50 soveltamisalaan eikä Mödlingin kaupunkiin voida kohdistaa velvollisuutta julkaista tarjouskilpailua koskevaa ilmoitusta.

37 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

38 Ilman, että olisi tarpeen ratkaista sitä, voidaanko jo sillä, että Mödlingin kunta on omistanut Abfall-yhtiön koko pääoman päivänä, jona julkista palveluhankintaa koskeva sopimus tehtiin, osoittaa, että kyseinen julkisyhteisö valvoi Abfall-yhtiötä samalla tavalla kuin se valvoi omia toimipaikkojaan, on todettava, ettei käsiteltävänä olevan asian kannalta relevantti päivämäärä sen arvioimiseksi, oliko direktiivin 92/50 säännöksiä sovellettava, ollut kyseisen julkisen hankintasopimuksen tosiasiallinen tekopäivä. Vaikka oikeusvarmuuden kannalta onkin yleensä asianmukaista, että hankintaviranomaisen mahdollista velvollisuutta järjestää tarjouskilpailumenettely tarkastellaan siten, että huomioon otetaan kyseisen julkisen hankintasopimuksen tekopäivänä vallitsevat olosuhteet, käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvät erityiset olosuhteet edellyttävät sitä, että huomioon otetaan sopimuksen tekemistä seuranneet tapahtumat.

39 On muistettava, että Abfall-yhtiön osuuksista luovutettiin 49 prosenttia vähän sen jälkeen, kun kyseisen yhtiön tehtäväksi oli yksinoikeudella ja määräämättömäksi ajaksi annettu Mödlingin kaupungin jätteen kerääminen ja niiden käsittely. Abfall-yhtiöstä tuli lisäksi operatiivinen vasta sen jälkeen, kun Saubermacher-yhtiö sai haltuunsa osan sen osuuksista.

- 40 Näin ollen voidaan kiistattomasti katsoa, että sellaisen sekaomistuksessa olevan yhtiön kanssa, jonka osuuksista 49 prosenttia omistaa yksityinen yritys, on tehty julkista palveluhankintaa koskeva sopimus turvautumalla keinotekoiseen järjestykseen, jossa on useita erillisiä vaiheita, eli Abfall-yhtiön perustaminen, jätteistä huolehtimista koskevan sopimuksen tekeminen sen kanssa ja kyseisen yhtiön osuuksista 49 prosentin suuruisen määrän luovuttaminen Saubermacher-yhtiölle.
- 41 Kyseisen sopimuksen tekemistä on näin ollen arvioitava ottaen huomioon kaikki mainitut vaiheet ja niiden tarkoitus, eikä siten, että tarkastellaan ainoastaan kyseisten vaiheiden ajallista kulkua, kuten Itävallan hallitus esittää.
- 42 Se, että kyseisen julkisen hankintasopimuksen tekemistä tarkasteltaisiin Itävallan hallituksen esittämällä tavalla kiinnittämällä huomio yksinomaan kyseisen sopimuksen tekoajankohtaan ottamatta huomioon, mikä vaikutus oli sillä, että 49 prosenttia Abfall-yhtiön osuuksista luovutettiin hyvin lyhyessä ajassa Saubermacher-yhtiölle, heikentäisi direktiivin 92/50 tehokasta vaikutusta. Direktiivin päämäärän toteuttaminen, eli palvelujen vapaa liikkuvuus ja vääristymättömän kilpailun avaaminen kaikissa jäsenvaltioissa, vaarantuisi, jos hankintaviranomaiset voisivat vapaasti turvautua sellaisiin järjestelyihin, joiden tarkoituksena on peitellä julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemistä sekaomistuksessa olevien yhtiöiden kanssa.
- 43 Toiseksi Itävallan hallitus väittää, että sen jälkeenkin, kun Mödlingin kaupunki oli luovuttanut 49 prosenttia Abfall-yhtiön osuuksista Saubermacher-yhtiölle, Mödlingin kaupunki säilytti kyseiseen yhtiöön nähden samanlaisen valvontavallan kuin sillä on omiin toimipaikkoihinsa nähden. Itävallan hallituksen mukaan tämä seikka merkitsi edellä mainitussa asiassa Teckal annettu tuomio huomioon ottaen sitä, ettei Mödlingin kaupungin tarvinnut järjestää julkista tarjouskilpailua, koska jätteistä huolehtimista koskevan sopimuksen tekeminen oli sisäinen liiketoimi.

- 44 Tältä osin on muistettava, että käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä oleva sopimus, joka koskee direktiivin 92/50 aineelliseen soveltamisalaan kuuluvia palveluja, on tehty vastikkeellisena hankintaviranomaisen ja siihen nähden oikeudellisesti erillisen sellaisen yksityisoikeudellisen yhtiön välillä, jonka yhtiöpääomasta kyseinen hankintaviranomainen omistaa enemmistön.
- 45 Yhteisöjen tuomioistuin on jo edellä mainitussa asiassa Stadt Halle ja RPL Lochau antamassaan tuomiossa tarkastellut kysymystä siitä, onko hankintaviranomainen tällaisissa olosuhteissa velvollinen noudattamaan direktiivissä 92/50 säädettyjä julkisia tarjouskilpailumenettelyjä pelkästään siitä syystä, että yksityisellä yrityksellä on osakkuus — jopa vähemmistöosakkuus — toisena sopimuspuolena olevassa yhtiössä.
- 46 Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että yksityisen yrityksen osakkuus — jopa vähemmistöosakkuus — sellaisessa yhtiössä, jossa myös kyseinen hankintaviranomainen on mukana, sulkee joka tapauksessa pois sen, että kyseinen hankintaviranomainen voisi valvoa kyseistä yhtiötä vastaavalla tavalla kuin se valvoo omia toimipaikkojaan (em. asia Stadt Halle ja RPL Lochau, tuomion 49 kohta).
- 47 Hankintaviranomaisena olevan viranomaisen ja sen omien toimipaikkojen välistä suhdetta sääntelevät yleisen edun tavoitteiden saavuttamiselle ominaiset seikat ja vaatimukset. Sitä vastoin yksityisen pääoman sijoittaminen yritykseen on yksityisille eduille ominaisten vaikuttimien mukaista ja sillä pyritään luonteeltaan erilaisiin tavoitteisiin (em. asia Stadt Halle ja RPL Lochau, tuomion 50 kohta).
- 48 Julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekeminen sekaomistuksessa olevan yrityksen kanssa tarjouskilpailua järjestämättä ei ole vapaan ja vääristymättömän kilpailun tavoitteen mukaista, ja sillä loukataan direktiivissä 92/50 tarkoitettua

asianomaisten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta etenkin siltä osin kuin tällaisella menettelyllä kyseisen yrityksen osakkaana olevalle yksityiselle yritykselle annetaan etu sen kilpailijoihin nähden (em. asia Stadt Halle ja RPL Lochau, tuomion 51 kohta).

- 49 Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että direktiivissä 92/50 säädettyjä hankintamenettelyjä on sovellettava aina tilanteessa, jossa hankintaviranomaisella on tarkoitus tehdä vastikkeellinen sopimus siitä oikeudellisesti erillisen yhtiön kanssa, jossa se on osakkaana yhden tai useamman yksityisen yrityksen kanssa, sellaisten palvelujen suorittamisesta, jotka kuuluvat kyseisen direktiivin aineelliseen soveltamisalaan (em. asia Stadt Halle ja RPL Lochau, tuomion 52 kohta).
- 50 Edellä esitetty huomioon ottaen on näin ollen todettava, ettei Itävallan tasavalta ole noudattanut direktiivin 92/50 mukaisia velvoitteitaan, koska sopimus, joka koskee Mödlingin kaupungin jätteistä huolehtimista, on tehty noudattamatta kyseisen direktiivin 8 artiklassa, 11 artiklan 1 kohdassa ja 15 artiklan 2 kohdassa säädettyjä menettelyä ja julkistamista koskevia sääntöjä.

Oikeudenkäyntikulut

- 51 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Itävallan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, Itävallan tasavalta on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Itävallan tasavalta ei ole noudattanut julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY mukaisia velvoitteitaan, koska sopimus, joka koskee Mödlingin kaupungin jätteistä huolehtimista, on tehty noudattamatta kyseisen direktiivin 8 artiklassa, 11 artiklan 1 kohdassa ja 15 artiklan 2 kohdassa säädettyjä menettelyä ja julkistamista koskevia sääntöjä.**

- 2) **Itävallan tasavalta veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset